

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz Laktanya-utca 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felélős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben egy sor 20 f. Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési irodában.

XIII. évfolyam.

Vasárnap 1904. évi július 31-én.

31. szám.

A nő a társadalomban.

Nagyon igazságtalan volt a természet a nővel szemben. Amikor megajándékozta őt a széppel, a kecsesléssel a bájjal, elmulasztotta egyúttal tulajdonába adni az erőt is. A szépért sok avatatlan kéz kapkod, azok ellen felette szükséges az erő a védekezésre. Igaz ugyan, hogy jó fegyver a mosolygás, a hódítóan enyeltő tréfa s az, amit kacérságnak neveznek, de mi most egészen más okból óhajtuk taglalni ezt az örökké problémánkat tartott kérdést. Ami pedig erre kénszerit, az a nő sajtósága helyzete a társadalomban.

Ha a nővel csupán mint anyával foglalkoznánk is, elismerésünk legnagyobb foka illetné meg a társadalom egyik főcéljának elérése szempontjából, a jövő társadalmának megteremtéséért. Az anya kedélye, tulajdonsága hat leginkább átalakítólag a gyermek lelkére. De ugyan ki ne tudná az anyai szó varázssának hatalmát.

Csak hogy épp ma nem állunk ott, hogy a nőt pusztán mint anyát említhetjük. Egykor így volt, egykor a nő csak ezen körben szerepelt, de ma már fejlettebb viszonyok mellett, fejlődött a szerep és munka köre is, ma már a szociológiával foglalkozók nem kis rémületére a nő helyet kér és követel a társadalmi tényezők közt.

Igen, az idők, a viszonyok változtával a nő csaknem egyenrangú helyzetbe került a férfivel. Részt vesz az élet harcaiban. Sőt ma már ugyiszólván ritka életpálya az, amelyben a nő is képviselve ne lenne.

Legtöbb esetben a nő munkás. De legyen bármily más foglalkozásu, mindenképpen csak tulszaporításul szolgál a sok életért harcoló erőnek. Ma már van nő munkás, hivatalnok, iparos stb. minden foglalkozásbeli és így elfoglalva a társadalmi állások jó részét, egész új társadalmi helyzetet teremtett. Erősebbé tette a megélhetési módot s megszaporította a proletáriátusok számát.

Szinte elgondolthatatlan, hogy mennyi változásra vezet az az egyszerű és jelentéktelennek látszó tény, mely szerint a nő munkás tényezőként szerepel. Hiszen a fentebb említett esetek is eléggé komolyak. És így magyarázható az öregek azon kifakadása is, hogy régen jobb és könnyebb megélhetési viszonyok voltak. Persze régen a nőt munkára, akár szellemi, akár testi legyen az, alkalmatlannak, sőt igen gyakran szegényítőnek tartották. Még nem rég is, az a nő csupán a földműves munkákban segédkezett. És rövid idő alatt fényes jelét adta annak, hogy alaptalan volt az előítélet, mert a nő megállja helyét a társadalom minden előítéleteivel szemben is. Ujabb társadalmi tudománnyal foglalkozó tudósok pedig arra a merész konklúzióra is bátorodnak, hogy szellemi jövő csakis a nőé, míg a férfi mellette csupán az anyagi és erőmunkákra szorítkozhatik.

Kétségtelen azonban, hogy a nőnek nagyon sokáig alárendelt helyzete volt. Mintha nem is egyenrangú lenne a férfivel. Nagyonbrészt ez a helyzet még ma is megvan. A nő serdültebb korban a természetszabta

rend és mód szerint férjhez megy. És ekkor evvel önállóságát is teljesen elveszti, ugyiszólván ki van szolgáltatva egy férfi kedvének és kényének. Talán ezen változtató, sodorta a nőt a sors a megélhetés terére. Mert olyan nő, aki bir bizonyos önállósággal, mindig boldogabb családi életet is él. Az első önálló nők minden bizonnyal az anyagiakban dus főúri családok gyermekei voltak, mert a pénz önállóságot, függetlenséget szerez. Következett aztán a színészi pálya, mely szükségében a férfivel egyenrangúvá tette, sőt még a fölé is helyezte a nőt. Végre pedig a csaknem teljes ut következett az életnek csaknem összes utjaira.

Dacára azonban a nők teljes térfoglalásának, nem szabad ezen törekvésüket megítélnünk. Hiszen elvégre is nem ők a hibások, amit tesznek, jogukban áll, itt csupán a társadalom rendjében a hiba, amely még mindig a régi alapon áll, fejlettebb és tova fejlett viszonyokkal. Az alapot kell kissé szélesebbre engedni, tágabbra szabni s akkor a nők is haladhatnak a megjelölt uton tovább, anélkül, hogy ezzel bármily tekintetben a legkisebb hátrányt is okoznák.

Az utlevéltörvény életbeléptetése.

A belügyminiszter most küldötte le a vármegyékhez az utlevéltörvényről szóló 1903. évi VI. t.-c életbeléptetésére vonatkozó végrehajtási rendeletet. Az utasítás szerint augusztus hó 1-től az utleveleket nem a belügyminiszter, hanem a vármegye alispánja, illetve a törvényhatósági jogokkal felruhazott városokban a polgármester adja ki.

Tárca.

A Dauphin*) halála.

A kis Dauphin beteg, a kis Dauphin meg fog halni A királyság minden templomában az Oltáriszentség éjjel-nappal ki van téve és nagy gyertyák égnek a királyi gyermek gyógyulásáért. Az ősi székvaros utcai szomorúak és csendesek, a harangok elnémultak, a hintók lépésben mennek A palota előtt kíváncsi polgarok a rácsozaton at figyelik az aranyos gárdistákat, akik az udvaron tontoskodó arccal beszélgetnek.

Az egész palota nagy izgalomban van A lakások föl-és leszaladgálnak a márványlépcsőkön Az erkélyeken selyemruhás apródok és udvaroncok egyik csoporttól a másikhoz mennek, hogy hírtet lessenek

A széles folyosokon az udvarhölgyek hajlonganak egymás előtt és csinos himzett zsebkendőikkel törölgetik vörösresírt szemüket.

A téli kertben az orvosok tudósan összegugják fejeiket és lázasan disputálnak A kis Dauphin nevelője és istállómestere a folyosón sétál, várva az orvosi tanácskozás eredményét. Az istállómester úr káromkodik mint valami pogány, a nevelő úr pedig költeménye-

ket idez Horáciból Ezalatt az istálló felől hosszú, fájdalmas nyertést hallani. Ez a kis Dauphin nyerges lova, a melyről a lovászok megfledkeztek s mely most szomorúan hívogat üres jászla előtt.

És a király? Hol van a király? A király magányosan bezárkózott a kastély végebe A Felsőek nem szeretik, ha sírni látják őket A mi a királynét illeti, az egészen más dolog A kis Dauphin fejpárnájára ülve szép arca könnybe labadt es ő hangosan zokog mindjajuk előtt, mint akármilyen polgarasszony.

Csipkés ágyacskájában a párnájánál is fehérebb kis Dauphin behúnyt szemmel pihen. Azt hinné az ember, hogy alszik; pedig nem: A kis Dauphin nem alszik. Edes anyja felé fordul es midőn észreveszi, hogy az sir, azt mondja:

— „Királyné asszonyom, miért sir? Talán azt hiszi, hogy én meg fogok halni?“ A királyné felelni akar, hanem a zokogas miatt nem tud.

— „Ne sirjon; királyné asszonyom; Ön elfelejti, hogy én a Dauphin vagyok és hogy a Dauphinnek nem szoktak úgy meghalni, mint a“

A királyné még erősebben zokog és a kis Dauphin megiled.

— „Hoiá, kiáltja én nem akarom, hogy a halál engem elvigyen és én meg fogom aka-

dályozni, hogy ő idejőjön Jőjön azonnal ngyven erős testőr, hogy őrt álljanak ágyam körül!

Száz nagy agyú meggyújtott kanóccal örökdjék éjjel-nappal az ablakaik alatt! És jaj a halálnak, ha mégis merne közeledni!

A királyné a kezével int, hogy kedvében járjon a királyi gyermeknek. Nemsokára hallani a nehéz agyukat az udvarban gördülni; és negyven szalas testőr felfegyverkezve sorakozik a szobában. Öreg katonák ezek mind, nagy szürke bajusszal. A kis Dauphin megismer egyet közülök és magához hívja:

— Lorrain! Lorrain!

Az öreg katona egy lépést lesz előre.

— Én nagyon szeretlek, öreg Lorrainom Mutasd a nagy kardodat Ha a halál el akarja engem vinni, meg kellene őt ölni, nemde?

Lorrain ezt feleli:

— Igen, Fenség

És két nagy konny gördül végig ráncos orcáján.

Ebben a pillanatban pap közeledik a kis Dauphinhez és soká beszél hozzá a feszületet elejbe tartva. A kis Dauphin tágra nyílt szemekkel hallgatja, azután hirtelen félbeszakítja:

— Értem én azt, a mit Ön apát úr mond; hanem végtére is, nem tudna-e az én kis Beppo barátom helyettem meghalni, ha sok pénzt adnánk neki?

*A francia királyság idején a trónörökös Dauphinnek hívták.

Kis vak leány . . .

*Kis vak leány az utcasarkon
Naphosszat koldulgat szegény,
Soha ennél szomorubb képet
A világ kerekén.*

*Az ég kéklík, virágok nyílnak,
S mindebből ő semmit se lát,
Neki egy nagy fekete éjféli
Ez az egész világ.*

*Pedig tán neki is mesélnek
Kegyetlen emberek sokat,
A csillagokról, napkeltéről
Szomorú dolgokat.*

*Pogány falombok ott susognak
Fölötte nagy rejtelmesen,
S hozzá a színek himnuszából
Nem jut el semmi sem!*

*Kis ártatlan pince-virágom,
Hát még ha nősz: mi lesz veled?
Ha akkor, egyszer neked is majd
Megnyílik a szived! . . .*

*Formás a termeted! — az arcod
Simább, mint kellene.
Én Istenem, ki mindent látsz, majd
Ott leszel-e vele! . . .*

*S ha ott léssz ezzel is mit ér majd?!
— Hiszen ez az egész világ,
S az örök üdvösség, szegénynek
Ki nem pótolja kedvesének
Egyetlen mosolyát!*

Szabolcska Mihály.

NAPI HIREK

Kinevezés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Halbhuber Armin helybeli posta tisztet posta és távirat főtitkárként nevezte ki. — Bolgár Adolf m. á. v. mérnök gyakornokot a m. kir. kereskedelmi miniszter m. á. v. mérnöké névezte ki. Gratulálunk.

Áthelyezés. Ernst Mór, verseci állomásfőnököt a m. kir. kereskedelmi miniszter hasonló minőségben Vinkovcra helyezte át, helyét pedig a vinkovczi állomásfőnök foglalta el.

Közgyűlés. Az „Országos Orvosszövetség” verseci fiokja f. évi augusztus hó 1-én d. u. 6-órakor közgyűlést tart.

Esküdtek kisorsolása. A fehértemplomi törvényszék területére mult pénteken sorsolták ki a III. negyed esküdtjeit a következők: Rendes tagok lettek Versecről: Meckel György bádógos, Weigand Ferenc kereskedő, Obrádovics Boriszláv földbirtokos, Haag Ferenc szőlőbirtokos, Grecksak Ede szabó, Gonda Lajos kereskedő, Walke Alfred ékszerész, Seemayer Sándor földműves, Wei-

A pap tovább beszél csendes hangon és a kis Dauphin mindinkább elcsodálkozik.

Mikor a pap befejezte mondanivalóját, a kis Dauphin nagyot sóhajtvá kezdte:

— Mind az, a mit apát úr itt nekem mond, nagyon szomorú; hanem az a tudat vigasztal mégis, hogy ott fenn a paradicsomban is Dauphin leszek . . . Tudom, a jó Isten az én unokatestvérem és ő bizonyosan rangom szerint fog velem bánni.

Azután édes anyja felé fordulva mondja: Hozzák a legszebb ruháimat, fehér hermelinprémes köpenyemet és bársony cipőimet! Én méltó akarok lenni az angyalokhoz és dauphini ruhában megjelenni közöttük.

A pap harmadszor hajlik le hozzá és beszél neki csendes hangon. Beszédje közepén a királyi gyermek hirtelen izgatottan félbeszakítja azt kiáltja:

— Hát akkor mit értem azzal, hogy Dauphin vagyok?!

Azután nem akar többet hallani a kis Dauphin; a fal felé fordul és keservesen sír.

Franciából fordította: Skala József.

fert Gusztáv kereskedő, Zoffmann Sándor sörgyáros, Gyorgyevits Velimir fakereskedő, dr. Haag Aladár ügyvéd, Gettmann József takarékpénztári tisztviselő, Seemayer Félix hivatalnok, Thier János földbirtokos; Markovecz: Neubauer Alajos hivatalnok; Gattaja: ifj. Virágh József földműves, Roh: Gyula vendéglős, ifj. Szűcs Mihály szabó; Dézsánfalva: Popovits István földműves, Gyika Elemér földbirtokos; Izbistye: Zegga Zsigmond jegyző; T. Moravicza: Stollmayer József; Oravicabánya: Trailla Illés ügyvéd, Grosz Gyula kereskedő; Károlyfalva: Steurer Dávid kereskedő; T. Kubin: Theodorovics István földbirtokos, Dr. Jakabfy Imre ügyvéd; Detta: Kalinovics György hentes, Nagy-Zsam: Klemenec Pál földművelő. — Póttagokká lettek. Fehértemplom: Csernus Gergely főgymn. tanár, Macskásy Gyula mérnök, Kuhn Gyula vendéglős, Szuppek József fodrasz, Weilinger János bográr, Andrej Kovics József tanító, Hesmann Mihály kir. törv. szeki irodaigazgató, Dr. Feldmann Ignác orvos Schmidt Ágoston tanár, Veile János hivatalnok.

Joanovics Pál hírneves festő művész városunk szülöttét, Joanovics István verseci fényképész fiát, a St. Louisi világiállítás zsűritagjává választották.

A pancsovai kiállítás. A pancsovaiak nagyban készülnek kiállításukra. A végrehajtóbizottság legutóbbi ülésén különböző intézkedések tett, hogy azokkal a kiállítás sikerét emelje. Így a végrehajtóbizottság az orsz. baromfitenyésztő egyesülettel a kiállítás ezen osztálya biztositása érdekében megindította a tárgyalásokat. A kiállítási sorsjáték tervezete elkészült s a tervezet szerint 30.000, 50 filléres sorsjegyet bocsátannak ki. Összesen 200 nyerevény lesz 6100 korona értékben. A nyerevény-tárgyak ipari készítmények lesznek, melyek pénzzel nem válthatók be. Az országos egyesületeket fölkérték, hogy nagygyűléseiket Pancsován tartsák meg. A kereskedelmi muzeum igazgatóját fölkérték, hogy a magyar és szerb kereskedők találkozóját Pancsován rendezze. Az idegen forgalmi vállalatot fölkérték, hogy az azokban résztvevők a kiállítást megtekinthessék. Megkérték tovább a hadügyminisztert, hogy a kiállítás idején egy monitort Pancsován állomásoztasson és hogy augusztus 18—20-ika között az egész dunai flottillát rendelje le, hogy a kiállításon résztvevők megtekinthessék. A temesvári dohanygyár igazgatóját fölkérték, hogy vegyen részt a kiállításon, küldjön egy pár munkást, kik ott „Pancsovai kiállítás” jelzővel ellátott szivarkákat és szivarokat készítenek. Megkereste végül a végrehajtóbizottság a nagyobb gyárakat, valamint az ország összes ipartestuleit, hogy a Pancsován rendezendő kiállításról tudomást szerezzenek, másrészt, hogy a gyárak gyártmányaikkal, iparosok olyan iparcikkokkal, melyek itt nem készülnek, a kiállításra részt vegyenek és az utóbbiak csoportos kirándulásokat rendezzenek.

Üngyilkosság. Mindinkább szaporodik városunkban azon szerencsétlenek száma, kik az élet terheit el nem viselhetve, önmagukat vetnek véget életüknek. E héten is felakasztotta magát Holdosai Eleonóra dettai születésű 16 éves cselédleány. Tettének oka az élet-untság.

Házi tolvaj. A cselédleányoknak nem épen mintaképe Ham szul. Hozunka Anna podporányi születésű szolgáló. Gonda L. tekintélyes kereskedő fogadta szolgálatba, de mindjárt az első napon odébb állott, magával vevé egy napernyőt és egyéb tárgyakat 22 korona értékben. Zsakmányával azonban nem messze jutott, mert rendőrségünk elfogta és a járásbírósa fogházába kísérte.

Borulás. A hosszú hetek óta a nap tüzétől szinte fehérle égboltra kezdenek már sötétebb színek fölvonulni. Mas körülmények között sajnáljuk, ha az ég kékjét elborítják a sötét felhők, de most a türethetetlen forróság után vágyon keressük a sötét felhőket. S most kezdünk reménykedni, mert az égen egymásra jelennek meg a felhőgomolyok s néha lehullajtanak egy pár csopót az annyira vart esőből. Még a szél úzi, hajlja ugyan a felhőket, de valószínű, hogy mégis csak megkapjuk mielőbb az esőt. A levegő is lehűt valamelyest s már az is megkönnyebbülést okoz. Hát még ha ránk szakadnak majd a mennyei csöppek.

Betöréses lopás. Mult vasárnap Obrenovics Stanimir, Dimitrijevic Vljako és Manovics Joszim bulgáriai születésű nap-

számosok betörték kenyéradójuk Stojanovics Antal házába s távollétében elloptak egy 1200 koronáról szóló takarékpénztári könyvet és több mint 200 korona készpénzt, ruhaneműt és egyéb tárgyakat. Rendőrbiztosunk erélyes nyomozása folytán a betörőket Fehértemplomban ép akkor fogták el, midőn a lopott pénzen mindenféle bevásárlást eszközöltek. A lopott pénz egy részét a tetteseknél megtalálták.

Football mérkőzés. Az érdekes sportesemények rövid egymasutánban játszódnak le városunkban Most egy hete mérkőzött meg a verseci tornaclubb football csapatával és már akkor bebizonyították footballistáink, hogy e téren nem állanak az utolsók között. Jövő héten, augusztus hó 7-én ismét mérkőzés lesz a városkert melletti sporttelepen, midőn a lugosi sportclubb csapatával méri össze erejét a verseci tornaclubb football csapata. A lugosi footballisták nem ismeretlenek közönségünk előtt, a mult év nyarán már alkalmunk volt szemlélni ügyes, gyors játékaikat, és tekintve, hogy szorgalmas és erős training után jönnek el városunkba, erős küzdelem várható a két csapat között.

Délvidéki leányok kalandja. Kevés pénzzel, de annál több reménnyel indult el néhány hét előtt egy husz fiatal leányból álló társaság, hogy a dollarok hazájában próbáljanak szerencsét. A tapasztalatlan leánygyermek sokat hallottak a dugaszdag Amerikáról és elhatározták, hogy itthagya hazájukat, szülőiket, megszöknek. Tizennégy temesvármegyei és hat újbessenyői parasztleány fejében fogamzott meg e vérmes tervek és nem is gondolkodtak sokat. Egy szép reggelen eltűntek otthonról és azóta nyomuk veszett. Ma reggel éhesen, lerongyolódva, szívükben a csalódás keserű érzetével jöttek vissza mind a huszan. Brémaig értek csak valahogy, de onnan nem akarták őket továbbszállítani. Szerencsésükre jótékony adományok folytán haza tudtak jönni.

Végzetes játék. Mult kedden 6 iskolásgyermek játszadozott a méntelep-kaszárnya közelében lévő kórkások körül, melyek egyikeben egy a viharágyúknál használt töltést találtak elrejtve. Gyerekésszel meggyújtották a töltényt, mely felrobbanva mind a 6 gyermeket megsebesítette. Különösen súlyos sebeket kaptak a 11 éves Stark János és Kólczer József, ugyannyira, hogy attól tarthatni, hogy szemük világába kerülhet játszadozásuk. A n. f. ang Gyula kezén sebesült meg, úgy hogy szerdán a városi kórházban megoperáltak, mutatóujjának egy izét levágva. A többi három gyermek csak könnyebb természetű sérüléseket szenvedett. Hogyan került a szerencsétlenséget okozó töltény a kórkásba, eddig még kiderítve nincs.

A vasutasok fizetésrendezése. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy az automatikus, valamint a képviselőházi határozat folytán magasabb rangosztályba való előléptetésekre vonatkozó intézkedések legkésőbb augusztus 1-ig történjenek meg, hogy a vasutasok már augusztus 1-én megkapják az előléptetés folytán nyert magasabb fizetéseiket és a fizetésüknek megfelelő 35 százaléknyi pótlékot. A miniszter e rendelete folytán éjjel-nappal lazasan munká folyik az igazgatóságnál, hol az összes vasuti alkalmazottak részére a fizetésjavítás nyújtotta előléptetési okmányt állítják ki. A legutóbbi három napon belül 20 000 okmány készült el a hivatalnokok részére. A szolgák okmányait, számszerint 18,000-et, az egyes üzletvezetőségek állították ki. Az igazgatóság az okmányok nagy részét már leküldte az egyes üzletvezetőségeknek, ahol a számfeljuttató osztályokban szintén éjjel-nappal dolgoznak, hogy a roppant szamu fizetési lapokkal elkészüljenek. Az automatice előlépők visszamenőleg az év május 1-től, a képviselőházi határozat alapján előlépők az év augusztus 1-től kapják a felemelt fizetést. Az utóbbi előléptetéseket hirszerint holnap hozzák nyilvánosságra.

Furfangos csalók. Zseba Janku, románbogsáni lakos furcsa panaszt emelt a bogsáni főbírónál. Panaszja szerint ugyanis a napokban a németbogsáni vásártéren egy ismeretlen egyén allott vele szóba s azt kédezte, nem akar-e ökröket venni? A mint beszélgetve mentek tova, egy másik ismeretlen haladt el mellettük, s elhagyva őket néhány lépéssel, szandékosan egy tomított pénztárczát ejtett el. A Zseba Jankuval ment idegen felvette a tárczát s ajánlotta, hogy a talált pénzt osszák meg. Zseba ráállott erre és a közelebbi erdőbe ment az idegennel. Alig érték azonban az erdőbe,

két öket távolról követő ismeretlen ember lepte meg őket, s megragadva Zsebat, derekszijában volt 320 korona készpénzt elvették és elszaladtak vele. A furcsának látszó panaszt a főszolgabíró nyomozat tárgyává teven, küldt, hogy az szóról-szóra igaz és sikerült a tetteseket Kocsis Ferenc és Braun Aladar nagybecskerek-i lakos személyében kideríteni, kiket a csendőrök el is fogtak.

Uj cigaretta. Jövő évi január elsején új cigaretta fajta kerül az általános forgalomba. Ebben a cigarettában jobbra orosz dohányt fognak felhasználni és darabonként két fillért fogják árusítani. Külső formája olyan lesz, mint általában az orosz cigarettáké, rövid dohánnyelvény, hosszú szopókával.

Táncmulatság. Már röviden jeleztük, hogy augusztus hó 9-én főiskolai hallgatóink a városkerti vendéglő helyiségeiben jótékonycélú táncmulatságot rendeznek a Budapesten fenálló „Versec-Fehértemplomi kör“ segélyalapja javára. A rendezőség buzgón fáradozik azon, hogy a mulatság minden tekintetben kielégítse közönségünket s tekintve azon nagy, általános érdeklődést, mely intelligenciánk körében ezen mulatság iránt mutatkozik, bizton reméljük, hogy ezen mulatság is méltóképen fog sorakozni főisk. hallgatóink eddigi mulatságaihoz, hiszen ismeretes, hogy ezen mulatságok voltak eddig nyári mulatságaink legsikerültebbjei. A rendezőség a meghívokat már szétküldte és ez uton is kéri mindazokat, akik esetleg tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, ez irányú felszólalásukkal forduljanak Skala József tanárjelölthöz (Ostheimer-utca.) Jegyek elővételben a Kirchner J. E. fele papírkereskedésben kaphatók.

Szigoru rendelet. A magyar államvasutak igazgatósága rendkívül szigorú és felelősség terhe mellett betartandó rendeletet intézett az összes állomásokhoz, melyek most ugyancsak megvannak akadva, mert a rendelet meg nem tartása és az ellenorzes hiánya esetleg állásuk elvesztésével vagy legalább is súlyos büntetéssel jár. Eddig ugyanis a publikum more patrio nemcsak a pályaudvarra ment be amolyan kisebb vidéki városokban vagy faluhelyen, de még a coupéba is felségitette az utast, sőt a kocsiába is beszállt némely helyen a kísérő, ott elhelyezte a podgyaszt, melyet a cseléd bantatlanul vitt el a coupéig. Ezután maskép lesz s mindez megszunik, mert az új rendelet értelmében sem a varoterembe, sem az állomáson elkerített helyre vagy a peronra nem szabad utazásra megváltott jegy vagy külön 20 filléért váltandó peronjegy nélkül bemenni. A cselédeknek, kik kézi podgyaszt szállítanak be, szinten peronjegyet kell venni. A pályaudvarra vagy a helyiségekbe jegy nélkül belépőket 6 (hat) korona bírsággal sújtják, s az államvasutak igazgatósága, az üzletvezetőség és a forgalmi főnökség a rendelet betartása felett szigorúan őrködni fog s az állomás szolgálattevő tisztviselőit be nem tartás esetén felelőségre vonja.

Lopás. Stoics Meila vojvodinci lakos búzárt adott el e heten az itteni exportmalomban 191 koronáért. A pénzt kendojébe köve mellényébe tette és hazafelé menet a szobor utcában megpihent, ahol elnyomta az alom. Ezt felhasználta Stojkov Lyuba egy helybeli kocsmáros leánya, az alvo emberhez sompolygott és pénzt kivette mellényéből. A megkarosított ember feljelentésére rendőrségünk megindította a nyomozást, mely csakhamar eredményre is vezetett. A lopott pénz egy részét a leány megmotosasakor találtak meg, a másik részét pedig a Mesicz patak partján elásva, hova azt a lány vallomása szerint apja rejtette el.

Az utipodgyászszállítás a lakásról. A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a magy. kir. államvasutak központi menetjegyirodaja (Budapest, V., Vigadóter 1. sz.) a vasuton feladandó utipodgyaszt előszóval, irásban vagy telefon utján való bejelentésre a székesfőváros IV-IX. kerületeiben fekvő lakásokon átveszi és azt megállapított szállítási díjak beszedése mellett saját hivatalos helyiségében vasuti podgyasztként felveszi, az illető budapesti pályaudvarra kiszállítja s a kívánt vonathoz átadja. A bejelentésnek a központi menetjegyirodában a szándékolt utazást megelőző napon kell történnie. Az átadott podgyasztra vonatkozó hivatalos vényét és a szükséges vasuti menetjegyet a menetjegyiroda hivatalos helyiségében szolgáltatja ki, vagy kivanatra 40 fillér díjért a la-

kásra is elküldi. Az említett menetjegyirodában, melynek helyiségeiben egy idegen forgalmi iroda, olvasóterem, etnografiai és házi iparbazár, továbbá fürdők számára egy tudakozó iroda létezik, a szükséges összes különféle menetjegyek, még pedig a tervezett utazás megkezdése előtt már néhány nappal előbb is megválthatók és ugyanott bármely utazási ügyben szóval vagy irásban díjmentes felvilágosítás nyerhető.

Portós levelek. A budapesti postaigazgatóság a következőkről értesíti a közönséget: Ismételve jutottak hozzánk panaszok, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy a portós levelek kézbesítésénél visszaélések kezdenek történni, különösen pedig, hogy egyes vidéki hivatalok oly levelek után is szedik be a portót a közönségtől, amely levelekre portóbélyeg nincsen fölragasztva. Az ilyen visszaélések ellen a védekezés könnyű. A posta 1903. novemberében azért hozta forgalomba az ugynevezett portóbélyegeket, (valamennyi zöld színű, a közepén nagy fekete szám jelzi a fizetendő portót), hogy a közönséget minden visszaéléstől, illetéktelen díjak beszedésétől megóvja. Figyelmeztetjük tehát a közönséget, hogy portót egyáltalában ne fizessen oly levelek után, a melyekre megföld portójegy felragasztva nincsen és a kézbesítő által követelt díj, pl. csak szines irónnal van a levélre feljegyezve. Többet se fizessen, mint amennyit a portójegy összege mutat és a kézbesítő minden más követelését a leghatározottabban utasítsa vissza.

A bika szarvain. Bibu Géza zichyfalvai tehénpasztor tegnapelőtt délután a csordát a Blaskovich-féle határban legeltette, miközben az egyik bika a tilosba tévedt, honnan a szerencsétlen öreg pásztor el akarta távolítani. A bika megvadult és hatszor egymás után felkapta szarvaira Bibut, aki nemcsak súlyos belső sérüléseket szenvedett, hanem a bika döfésai folytán több sebből vérzett. Esméletlen állapotban vitték a temesvári kórházba, ahol megoperálták. A sikerült műtét azonban nem tudta a szegény embert megmenteni, sérülései oly veszedelmesek voltak, hogy azoknak ma reggel áldozatul esett és két napi kínos vergődés után meghalt.

Nem vesznek fel postagyakornokokat. Utóbbi időben úgy a kereskedelmügyi m. kir. minisztériumhoz, mint az egyes posta és távirtdi igazgatóságokhoz sürűn érkeznek kérések a posta és távirtdi gyakornokjelölté váló felvetelért. A temesvári m. kir. posta és távirtdi igazgatóság ez uton is tudatja az érdekeltekkel, hogy a m. kir. kereskedelmügyi miniszternek f. évi július hó 18-án kelt rendelete szerint a gyakornokjelöltek létszámában üresedés nincs, ezért ily állásokra pályázat nem hirdetik és gyakornokjelöltek pályazaton kívül sem fognak felvenni.

Halálos szerencsétlenség a bányában. Orsovaról írják: Megrázó szerencsétlenségnek volt színhelye az újbányai telep. A tárnának egyik része eddig ismeretlen okokból beszakadt és maga alá temette Mourin Ferenc bányamunkást. A rögtön kéznél volt mentés daczára csak 18 órai megfeszített munka után sikerült az áldozatot a tormélék alól kiszabadítani, kin azonban a nyomban értesített bányorvos, dr. Nagy Sándor természetesen már csak a halált konstatalhatta. A hatóságí vizsgálat van hivatal kideríteni, hogy vetkes mulasztás okozta-e a halálos végu szerencsétlenséget. Mourin Ferenc csak 31 évet élt; neje és egy árva fia siratja.

Megdrágul a cukor. Az egész országban uralkodo szarazság minden téren érezteti káros hatását. Most is arról kapunk hírt, hogy megdrágul a cukor. A cukorrepa annyit szenvedett a nagy szarazság folytán, hogy a cukorgyárosokujabbi 3 koronával emelték annak árat. Háziasszonyaink tehát ezentúl már 84 fillérral lesznek kénytelenek a cukrot vasarolni. De azt gondoljuk, nem fognak nagyon szomorkodni e felett, mert oly bőtermést nyújtott a mez ez évben, hogy a cukor helyettesíthető sok helyt általa.

Irodalom.

Védekezés a takarmányhiány ellen. A gazdaközönség tájékoztatására egyfüzet jelent meg, mely a beállott nagy szárazság folytán beállott takarmányhiány megatllása érdekében fontos útmutatásokat tartalmaz. A füzet szerint az idej nagy szárazság a takarmánynövényekre olyan káros hatással volt, hogy vidékenként nagy takarmányszükség következhet be,

ha az ellen a lehetőség szerint nem védekezünk. A takarmányszükségen a legtöbb gazda úgy vél segíteni, hogy csökkentti állatainak számát, ezzel azonban magának okoz kárt, mert az éveken át felszaporodott állomány kisebbitésével csökken a trágyamennyiség és így talajának termőereje, a takarmányszükség következtében pedig oly sok állat kerül a piacra, hogy az eladó állatokat olcsó áron kell elvesztegetni. Ezért nem az állatok számának csökkentésével kell a szarazság következtében beállott takarmányszükségen segíteni, hanem minden eszközt fel kell használni arra, hogy a mennyire az még a tél beálltáig lehetséges, biztosítsuk az állataink kitelelésére szükséges téli takarmányt. Hogy ezt tchessük, arra kell törekednünk, hogy: 1. a zoldtakarmányozás idejét ősszel minél hosszabb ideig kinyújtsuk és a téli takarmánykészletet növeljük; 2. olyan növényeket termeljünk, melyekkel lehetséges jövő év tavaszán a zoldtakarmányozást minél korábban megkezdni és 3. a téli takarmányozás céljaira minden olyan anyagot, melynek takarmányértéke van, felhasználjunk. Feltéve tehát, hogy a nyár folyamán elegendő csapadék lesz, a zoldtakarmányozás ősszel kinyújtható, illetőleg a téli takarmánykészlet növelhető tarlónövények termesztésével, minő a csalamádé, mohar, köles, pohánka, mustár, csibehur, tavaszi borsó és az ősi árpa.

Gyermekvédelmi dolgozatok. A gyermekvédelem ügye Magyarországon az állami gyermekmenhelyek szervezésével széles és nemes alapot nyert. Köztudomású, hogy az elhagyott gyermekek ügye Magyarországon erikailag s közegészségileg Europa valamennyi államát felúlmuló magas niveaun van rendezve. De mert ép az állam által szolgáltatott alap oly tekintélyes s még az államhaztartásban is tekintélyes költségeket igényel, a társadalom kötelessége a gyermekvédelem ügyét sajátjából kiepíteni s tökelesbiteni. A délvideki „Fehér Kereszt“ egyesület, melynek egyes intézményei, mint az országban páratlan gyermekpoliklinikája, jogsegélyző osztálya, gyermekgondozónői tanfolyama ismételten országos figyelmet keltettek, a „Gyermekvédelmi dolgozatok“ kiadásával organumot akar teremteni, a hol a szakemberek a gyermekvédelem kérdéseiről nyilatkozhatnak. Az eddig megjelent két füzet elsőjében Rufty Pal miniszteri tanácsos ismerteti az állam gyermekvédelmi vezéreszméit. Dr. Szana Sándor s Györfi Jenő pedig részletezik azon eljárást, melyet az árvaszekeknek követni kell, hogy minden arra méltó gyermek az állam gondozásába jöjjon, a méltatlan onnan kizárassék, az eljárás azonban mégis egyszerű és gyors legyen.

Hazafias vállalat. Nagyszabású, a maga nemében új lapvállalat élen áll egykori munkatársunk, Kun Jozsef Jenő, a tehetséges fiatal író, kinek legujabb „Was die Puppe erzählte“ című könyvet nagy tetszéssel fogadta a hazai közönség. Ugyanis Kun az „Europa“ irodalmi és nyoma részvénytársulat kiadásában előkelő szépirodalmi írónk, költőnk és 12 egyetemi, tanár közreműködésével német nyelvű, „Ungarische Rundschau“ című szépirodalmi folyoiratot szerkeszt. A lap célja a magyar szépirodalom jelesinek műveivel, a magyar kulturális élet jelenségeivel úgy a külföldet, mint a hazai magyar erzelmi német ajkú közönséget megismertetni. Az „Ungarische Rundschau“ f. évi augusztus hó 1-étől kezdve jelenik meg, előfizetési ára negyedévre 2 kor. 40 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest VII. Király utca 41. Ugyanott augusztus hó 10-étől kezdve szinten Kun szerkesztésében, szerkesztőségeknek szóló hasonló irányú lap jelenik meg. Ajanljuk e vállalatot közönségünk szives figyelmébe.

Szerkesztői levelezés.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős; ifj. tarnói Buócz Béla.

Vásár hirdetmény.

A verscezi „Panteleimon“, nagy vásár f. é. augusztus hó 5., 6., 7. és 8-án fog megtartatni.

Marhat felhajtani csak nappal és pedig reggeli 5 órától este 6 óráig szabad és miután augusztus hó 4-én heti vásár van, a marha felhajtása már augusztus hó 4-én megengedtetik.

Szekerés, rendőrfőkapitány.

Squarehead magbuzára

24 korona árban 3 korona felpénz mellett előjegyzések már most elfogadhatók. 10 méter-mázsán alól nem lesz aladva.

Kassel Zsigmond birtokkezelősége.
Nagyszredistye.

T. C.

A t. c. közönségnek bátorkodom tudomására hozni, hogy a Zoffmann János féle házban (városháztér 4.) lévő, ujjannan felépített

fényképészeti műtermet

megnyitottam, mely a mai kor igényeinek legmegfelelőbbben van berendezve s a legújabb díszletekkel és legjobb gépekkel van ellátva. Felvételeket bármely nagyságban készítek és a legnagyobb gondtal állítok ki.

Különösen ajánlom a t. c. közönségnek mint újdonságot platina, színes, aquarel képeimet, azonkívül készítek a legmegfelelőbb kivitelben életnagyságú arcképeket Házonkívüli felvételeket, bármikor eszközölök, még borus időben is a legjobb sikerrel

Számos látogatást kér tisztelettel

Rechnitzer István,

ő. cs. és kir. fens. József főherczeg udvári fényképész.

Schicht-szappan

jegyek:

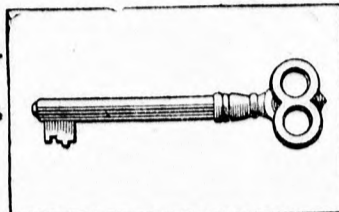
„szarvas“

„kulcs“

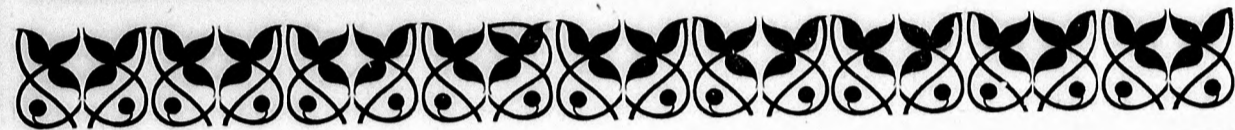
Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht“ nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sürgőnycim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső-Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit Művek Hatschek Lajos Budapest, VI., Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiromány. — Kérjen ismertetést.

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt modern berendezésű kő- és könyvnyomdáját, s minden e szakba vágó munkák gyors pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

(Czégtulajdonos: Kirchner Ernő)

Versecz.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok stb.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvények, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, címkek és rágcedulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, címkártyák, üzleti jelentések stb.

Falragaszok, hirdetésmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

Könyvkötészet a legmodernebb gépekkel.

Felvételi iroda és könyvkereskedés az Iskola- és Petőfi-utca sarkán, hol az összes bel- és külföldi lapokra elő lehet fizetni.

Képes levelező-lapok legdúsabb raktára.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdonos nyomása Versecz.